



INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Projekt č. CZ.1.07/3.2.09/03.0015

PROHLoubENÍ NABÍDKY DALŠÍHO VZDĚLÁVÁNÍ NA VŠPJ A SVOŠS V JIHLAVĚ

<http://www.vspj.cz/skola/evropske/opvk>



INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Pilotní výuka studijního předmětu

Ekonomické minimum

Část hospodaření příspěvkových organizací z hlediska vztahu zřizovatele a PO

Výuka v termínu: zimní semestr akadem. roku 2012/2013

Vyučující: **Ing. Oldřich Rambousek Ph.D.**

Studijní opora k dispozici na elearning.vspj.cz

FINANČNÍ VZTAH ZŘIZOVATELE A PO

Příspěvkové organizace

- Příspěvkové organizace (dále jen PO) zřizuje obec (kraj) za účelem výkonu nerentabilní, ztrátové činnosti. Jedná se o organizace finančně a majetkově závislé na rozpočtu svého zřizovatele.
- Jsou zřizovány jako organizace neziskové (výdaje převyšují příjmy). Vykázanou ztrátu vyrovnává zřizovatel tzv. příspěvkem na provoz, jehož výše se odvíjí od finančního plánu.

FINANČNÍ VZTAH ZŘIZOVATELE A PO

Příspěvek na provoz

- poskytuje zřizovatel ze svého rozpočtu,
- část příspěvku na provoz lze účelově vázat (generální oprava technologického celku),
- lze během roku měnit, a to i v neprospěch PO,
- je určen k úhradě nákladů souvisejících s její hlavní činností,
- čerpá organizace zpravidla rovnoměrně v průběhu roku,
- kladný HV (zisk) - lze nařídit odvod vykázaného zisku do svého rozpočtu.

FINANČNÍ VZTAH ZŘIZOVATELE A PO

Dotace do investičního fondu

- v případě, že finanční prostředky fondu nestačí k financování účelu jeho využití,
- může být účelově orientována na jednotlivé konkrétní potřeby
 - úhradu jejích investičních výdajů,
 - úhradu investičních úvěrů nebo půjček,
- prostředky jsou čerpány v závislosti na průběhu investiční výstavby a věcného plnění.

FINANČNÍ VZTAH ZŘIZOVATELE A PO

Odvod z investičního fondu

- nařizuje se v okamžiku, kdy investiční fond je naplněn prostředky z odpisů a PO tyto zdroje pro další investiční činnost nepoužije,
- tímto odvodem může zřizovatel pokrýt svou investiční potřebu zejména ve vztahu k ostatním zřízeným PO.
- odvod se stanovuje jako závazný ukazatel.

FINANČNÍ VZTAH ZŘIZOVATELE A PO

PO hospodaří s finančními prostředky získanými:

- z vlastní hlavní činnosti,
- z příjmů z pronájmu majetku svěřeného do správy organizace
- z rozpočtu zřizovatele (příspěvek na provoz a do invest. fondu),
- z fondů zřizovatele,
- ze státního rozpočtu a státních fondů,
- z vlastních fondů organizace,
- z darů, sponzorských příspěvků,
- ze zahraničí (ze zahraničních fondů),
- ze zisku vytvořeného v doplňkové činnosti.

FINANČNÍ VZTAH ZŘIZOVATELE A PO

Doplňková činnost

Lze provozovat mimo svoji hlavní činnost za předpokladu, že:

- je vymezena zřizovatelem ve zřizovací listině,
- má příslušné oprávnění k podnikání pokud je zvláštním předpisem požadováno,
- plní úkoly stanovené jí zřizovatelem ve své hlavní činnosti,
- není realizována na úkor hlavní činnosti organizace,
- navazuje na hlavní předmět činnosti, nebo jedná-li se o lepší využití hospodářských možností a odbornosti zaměstnanců.

FINANČNÍ VZTAH ZŘIZOVATELE A PO

Doplňková činnost

V případě realizace doplňkové činnosti příspěvková organizace zabezpečí:

- zpracování, evidenci a aktualizaci kalkulací poskytovaných v rámci doplňkové činnosti,
- oddělené sledování doplňkové činnosti v účetnictví od běžného hospodaření organizace,
- splnění podmínek zákona o živnostenském podnikání včetně dalších právních předpisů upravujících podnikání v doplňkové činnosti

FINANČNÍ VZTAH ZŘIZOVATELE A PO

Hospodaření s majetkem zřizovatele

PO hospodaří mimo jiné s majetkem zřizovatele, který nadále zůstává v jeho vlastnictví. Jak bude naloženo s příjmy z hospodaření s tímto majetkem a kdo uhradí jeho opravu a údržbu stanoví (je povinen stanovit) výhradně zřizovatel.

Pronájem majetku

Pronájmy či podnájemy tohoto majetku (majetku ve správě PO) musí vždy povolit vlastník (zřizovatel). Současně může určit, že příjmy z pronájmu, (které jsou vždy předmětem daně z příjmů právnických osob) budou vykázány (půjdou ve prospěch) příspěvkovou organizací.

HOSPODAŘENÍ S MAJETKEM ZŘIZOVATELE

Údržba majetku

Zřizovatel stanoví rozsah oprav a stavebních úprav majetku, které jsou k tíži PO, může určit i limity oprav a stavebních úprav tohoto majetku. Zřizovatel povinen s péčí řádného hospodáře zvážit, zda je PO schopna technicky a finančně náročné akce zrealizovat.

Prodej majetku

PO může být zřizovatelem pověřena k prodeji svěřeného majetku, pověření k prodeji (souhlas s prodejem) musí být vždy písemné. Zřizovatel určí, zda příjmy z prodeje půjdou ve prospěch PO, nebo budou odvedeny do rozpočtu zřizovatele. V obou případech bude výnos z prodeje daňově vypořádán vlastníkem - zřizovatelem.

HOSPODAŘENÍ S MAJETKEM ZŘIZOVATELE

Pojištění majetku

Pojištění majetku upravuje zřizovatel. Lze připustit i možnost, že pojistnou smlouvu uzavře zřizovatel jako vlastník a příjmy z případných pojistných náhrad budou vyplaceny ve prospěch PO.

Pořízení majetku

O pořízení nového investičního majetku i způsobu jeho financování rozhoduje výhradně zřizovatel. V případě, že nákup investičního majetku realizuje (včetně financování) PO, zřizovatel poskytuje jako závazný ukazatel dotaci do investičního fondu.

FINANČNÍ VZTAH ZŘIZOVATELE A PO

Odpisy

- Účetní odpisy provádí PO za účelem vytvoření rezervy na další investování do svého rozvoje. Účetní odpisy jsou náklady, které jsou „převáděny“ do investičního fondu. Pro stanovení odpisového plánu, který schvaluje zřizovatel je často využíván „systém“ daňových odpisů (odpisové skupiny a doba odepisování).
- Daňové odpisy - PO není oprávněna uplatňovat daňové odpisy u majetku, který nemá ve vlastnictví (majetku svěřeného zřizovatelem).

FINANČNÍ VZTAH ZŘIZOVATELE A PO

Výsledek hospodaření (účetní závěrka k 31.12.)

- PO zaúčtuje veškeré náklady a výnosy které věcně a časově souvisí, dohadné položky, odvody do rozpočtu zřizovatele,
- vypočte výši daně z příjmů a vykáže výsledek hospodaření,
- HV včetně plnění závazných ukazatelů předloží PO zřizovateli s návrhem na rozdělení (použití) HV. Kladný (vylepšený) HV může být rozdělen - fond odměn až 80 % , max. 80 % stanoveného nebo přípustného objemu na platy. Zbylá hodnota - rezervní fond,
- HV může zůstat i nerozdělený nebo ke krytí ztrát minulých let,
- záporný (zhoršený) výsledek hospodaření - PO vypracuje návrh způsobu vyrovnání vykázané ztráty.

FINANČNÍ VZTAH ZŘIZOVATELE A PO

Omezení určitých práv PO (zákon č.250/2000 Sb.)

- může uzavírat smlouvy o půjčce, nebo o úvěru jen po předchozím písemném souhlasu zřizovatele (souhlas se nevyžaduje v případě půjček zaměstnancům z FKSP),
- pořizování majetku či služeb na splátky nebo leasing jen po předchozím písemném souhlasu zřizovatele,
- nesmí zajišťovat závazky,
- není oprávněna nakupovat akcie či jiné cenné papíry,
- nesmí vystavovat, nebo akceptovat směnky, ani být směnečným ručitelem,
- není oprávněna poskytovat dary, s výjimkou FKSP.

FINANČNÍ VZTAH ZŘIZOVATELE A PO

SHRNUTÍ

Všechny úpravy vztahů mezi zřizovatelem a PO by měly být prováděny v souladu se zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů a zákonem č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů a zákonem č. 250/2000 Sb. Úpravy, které nejsou popsány v zákoně by měly být zachyceny písemně. Ideálním dokumentem, kde by měla být zásadní omezení upravena je zřizovací listina.

PROCES PROVÁDĚNÍ VEŘEJNOSPRAVNÍCH KONTROL

PRÁVNÍ ZÁKLAD

- zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), v plat. znění
- zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), v plat. znění
- zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), v plat. znění (dále jen „ZFK“),
- zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních samosprávných celků, v plat. znění (dále jen „MRP“),
- zákon č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí, v plat. znění
- zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, v plat. znění

PROCES PROVÁDĚNÍ VEŘEJNOSPRAVNÍCH KONTROL

OBECNĚ O KONTROLÁCH VE VEŘEJNÉ SPRÁVĚ

Kontrolu lze obecně charakterizovat jako jeden ze základních nástrojů řízení. Veřejná správa se svými orgány je jak subjektem (tzn. vykonavatelem), tak objektem (tzn. předmětem) kontrolní činnosti. Právě s ohledem na nakládání s veřejnými prostředky musí být činnost ve veřejné správě podrobena vnější i vnitřní kontrole. Kontroly nejen ve veřejné správě lze obecně rozdělit na:

- předběžné, průběžné, následné, občasné, soustavné,
- plánované, operativní,
- vnitřní, vnější,
- profesionální a laické (občanské),
- řídicí, průřezové.

PROCES PROVÁDĚNÍ VEŘEJNOSPRAVNÍCH KONTROL

OBEČNĚ O KONTROLÁCH VE VEŘEJNÉ SPRÁVĚ

V rámci veřejné správy je forma kontrol uspořádána podle hierarchické úrovně institucí ve státě. V kontrolním systému veřejné správy je ústřední kontrolní úroveň vykonávána státem - tj. Parlamentem České republiky, který kontrolu provádí prostřednictvím svých iniciativních a kontrolních orgánů. Vláda ČR svou kontrolu provádí prostřednictvím ministerstev a územních finančních orgánů, celních úřadů, úřadů práce, správy sociálního zabezpečení a dalších odvětvově příslušných orgánů.

PROCES PROVÁDĚNÍ VEŘEJNOSPRAVNÍCH KONTROL

OBECNĚ O KONTROLÁCH VE VEŘEJNÉ SPRÁVĚ

Další ústřední orgány státní správy zřízené přímo zákonem:

Nejvyšší kontrolní úřad ČR, Česká národní banka, Veřejný ochránce práv, Úřad pro ochranu osobních údajů, Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, Státní úřad pro jadernou bezpečnost, Energetický regulační úřad, Ústavní soud a další instituce zřízené zákonem za účelem kontroly (např. Rada Čt).

V rámci územní veřejné správy je kontrolní funkce vykonávána kraji a obcemi. Kontrola je vykonávána jak v rámci samostatné působnosti, tak v rámci přenesené působnosti.

PROCES PROVÁDĚNÍ VEŘEJNOSPRAVNÍCH KONTROL

VEŘEJNOSPRAVNÍ KONTROLA V PŮSOBNOSTI KRAJE A OBCE

U orgánů veřejné správy je součástí finanční kontroly, v rámci které dochází k ověřování skutečností rozhodných pro hospodaření s veřejnými prostředky. Uskutečňuje se u subjektů vně organizace, kdy kontrolovanou osobou jsou v obecné rovině:

- žadatelé o veřejnou finanční podporu a její příjemci,
- právnické osoby, ke kterým kontrolní orgán vykonává funkci zřizovatele (zakladatele).

Veřejnosprávní kontrola je rozlišena podle rozhodovacího procesu na předběžnou, průběžnou a následnou.

PROCES PROVÁDĚNÍ VEŘEJNOSPRAVNÍCH KONTROL

VEŘEJNOSPRAVNÍ KONTROLA V PŮSOBNOSTI KRAJE A OBCE

Předběžná veřejnosprávní kontrola je prováděna před uskutečněním veřejného výdaje. Jedná se o takové kontrolní postupy, které zhodnotí, zda žadatel o veřejnou finanční podporu splňuje předem stanovená kritéria pro poskytnutí podpory, zda jsou podklady předložené žadatelem v souladu s právními předpisy. Žadatelem jsou myšleny subjekty provádějící veřejně prospěšné činnosti a veřejnou finanční podporou je označena dotace, dar či finanční příspěvek. Tato fáze je ukončena splněním všech stanovených kritérií, přičemž výsledkem může také být neschválení poskytnutí veřejné finanční podpory k tomu příslušným orgánem ÚSC.

PROCES PROVÁDĚNÍ VEŘEJNOSPRAVNÍCH KONTROL

VEŘEJNOSPRAVNÍ KONTROLA V PŮSOBNOSTI KRAJE A OBCE

- Průběžná veřejnosprávní kontrola je prováděna v průběhu realizace operace až do konečného vypořádání, respektive vyúčtování poskytnuté podpory. Cílem této fáze veřejnosprávní kontroly je předcházení vzniku závažných nedostatků, nezákonného jednání a s tím spojeným negativním dopadům na veřejné prostředky. Uplatňuje se zejména před vyplacením schválené veřejné finanční podpory, nebo v případě zálohového vypláčení před vyplacením konečně schválené výše finanční podpory.

PROCES PROVÁDĚNÍ VEŘEJNOSPRAVNÍCH KONTROL

VEŘEJNOSPRAVNÍ KONTROLA V PŮSOBNOSTI KRAJE A OBCE

Následná veřejnosprávní kontrola je vykonávána po vyúčtování operace. V této fázi kontroly je prověřováno zda:

- je s prostředky nakládáno hospodárně, efektivně, účelně,
- operace odpovídají právním předpisům, schváleným rozpočtům,
- vypořádání a vyúčtování operací věrně zobrazuje skutečný stav
- byla splněna případná opatření k nápravě přijatá v průběhu průběžné kontroly,
- je zaměřena i na ověření účinnosti vnitřního kontrolního systému.

PROCES PROVÁDĚNÍ VEŘEJNOSPRAVNÍCH KONTROL

VEŘEJNOSPRAVNÍ KONTROLA V PŮSOBNOSTI KRAJE A OBCE

Veřejnosprávní kontrola PO je prováděna dle příslušných ustanovení MRP, která „nařizují“ zřizovateli (tzn. obci nebo kraji) provádět pravidelnou, systematickou a úplnou kontrolu svého hospodaření a hospodaření jím zřízených a založených právnických osob, a to po celý rozpočtový rok. Předmětem kontroly je ověření veškerých prostředků příspěvkové organizace včetně prostředků poskytnutých z jiných rozpočtů, dále pak oblast majetkových vztahů a přiměřenosti a účinnosti vnitřního kontrolního systému.

PROCES PROVÁDĚNÍ VEŘEJNOSPRAVNÍCH KONTROL

VEŘEJNOSPRAVNÍ KONTROLA V PŮSOBNOSTI KRAJE A OBCE

ÚSC je povinen provádět pravidelnou a systematickou kontrolu hospodaření jím založených právnických osob. Tato kontrola však nemůže být prováděna podle ZFK (tento zákon se na kontrolu právnických osob, ke kterým ÚSC plní funkci zakladatele nevztahuje). Výjimkou jsou pouze případy, kdy právnická osoba je v pozici žadatele, nebo příjemce veřejné finanční podpory.

PROCES PROVÁDĚNÍ VEŘEJNOSPRAVNÍCH KONTROL

VEŘEJNOSPRAVNÍ KONTROLA V PŮSOBNOSTI KRAJE A OBCE

- Pro zajištění celkové kontroly hospodaření založené právnické osoby může ÚSC využívat delegace svých zástupců do řídicích a kontrolních orgánů právnických (dozorčí rada, představenstvo)
- Obce a kraje se stávají také kontrolovanou osobou v rámci veřejnosprávní kontroly, zejména pokud se staly žadatelem, nebo příjemcem veřejné finanční podpory z rozpočtu jiného orgánu veřejné správy. V případě poskytnutí podpory z rozpočtu kraje obci je kontrolním orgánem krajským úřad.



INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Děkuji za pozornost a vyplnění anonymního hodnotícího dotazníku.

Ing. Oldřich Rambousek Ph.D.

Tel. 725470755

Email: rambou03@vspj.cz